

FAKTAARK – DEN ”PÆNE” FORSTAD

Det brændende spørgsmål

Hvordan skaber vi mere og bedre idræt og bevægelse i den ”pæne” forstad?

Den ”pæne” forstads centrale karakteristika

Definition af den ”pæne” forstad

Her defineres den ”pæne” forstad som et område, der kommer i forlængelse af en større bys samlede byområde. Forstaden er oprindeligt en selvstændig by, men er med tiden vokset sammen med en større by (se afgrænsning på kort).

Population

Der bor ca. 5.000-25.000 indbyggere i denne forstad (se bilag, tabel 1).

Repræsentation af DK

Ca. 10- 15 % af den danske befolkning er bosiddende i dette område.

Bystruktur

Den ”pæne” forstad er kendetegnet ved at have et mindre forretningsliv fordelt i den centrale del af den ”pæne” forstad bestående af et supermarked, et bankinstitut samt mindre virksomheder. Den ”pæne” forstad har typisk en stor folkeskole med tilhørende veludstyrede idrætsfaciliteter; både indendørs og udendørs.

Parcelhuse og boligkarréer er den dominerende boligform i området, hvor borgerne desuden bor i kort afstand fra land og skov.

Sociale forhold

Det generelle indkomstniveau ligger generelt over landsgennemsnittet.

Infrastruktur og transportadfærd

Bilen er det mest foretrukne transportmiddel, og særligt børnene er stærkt afhængige af, at forældrene kører dem til og fra idrætsaktiviteter.

Der er relativt få arbejdspladser, hvilket gør, at borgerne pendler.

Demografi

Den ”pæne” forstads aldersfordeling afviger fra landsgennemsnittet ved at have en klar underrepræsentation af unge mennesker under 30 år særligt i aldersgruppen 20-29-årige. Således ses det, at der bor ca. 6 % færre 20-29-årige i den ”pæne” forstad, end der gør i resten af landet. Omvendt er der flere ældre fra alderen 50 år (se bilag, tabel 2). Der eksisterer en stor koncentration af børnefamilier i området.

Kultur

Grundet den ”pæne” forstads nære placering ift. til en større by er de kulturelle tilbud påvirket af dette. Der er få kulturinstitutioner herunder et bibliotek, og man kan typisk finde en enkelt biograf i området. De kulturelle aktiviteter er hovedsagelig rettet mod børnefamilier.

Særlige forhold

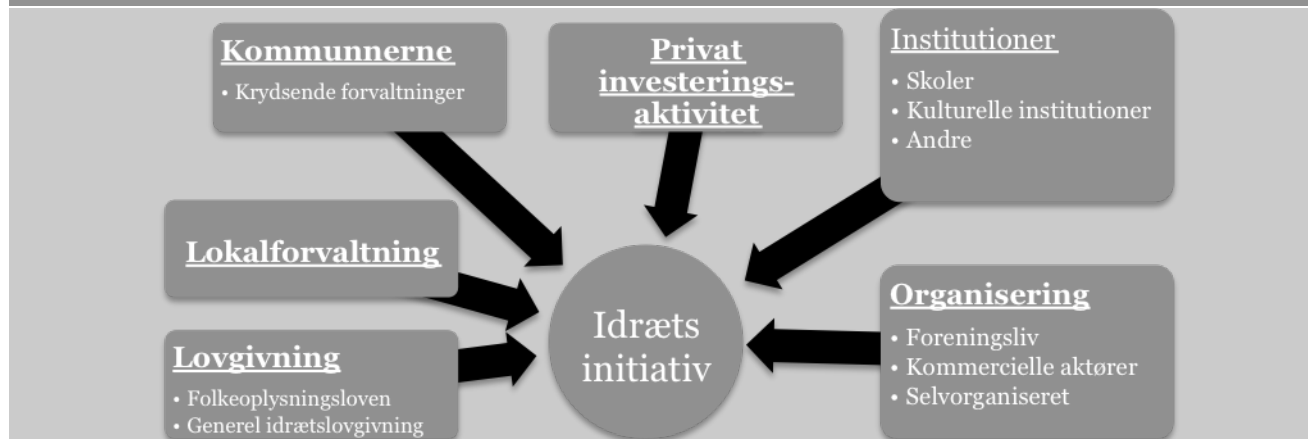
Idrætshallerne er generelt nedslidte i området og savner desuden plads til at skabe attraktive sociale rammer for teenagere.

Idrætsmønstre

- Traditionelle idrætsgrene som fodbold, håndbold og badminton er i centrum, mens der er få tilbud på andre nye/alternative idrætsformer. Det centrale omdrejningspunkt for fysiske udfoldelse er derfor i de klassiske haller.
- Der er et stærkt foreningsliv ofte med en stor flerstrengt idrætsforening, som har en god opbakning fra borgerne; særligt

	<p>børnefamilierne.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Mange voksne dyrker traditionel idræt i hallerne. ➤ Der er et stort udbud af frie arealer herunder store naturområder, som er fortrinsvis ubenyttede i forbindelse med fysisk udfoldelse. ➤ Kvinderne efterspørger velegnede rum til gymnastik og blødere bevægelsesformer samt trygge og indbydende omgivelser. ➤ Grundlæggende matcher indretningen af den typiske idrætshal ikke mønstrene i de voksnes idrætsdeltagelse. Der er behov for mere individuelle træningsaktiviteter i halmiljøet.
<p><i>Eksempler på fysiske elementer</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Fri natur og frie områder ➤ Daginstitution ➤ Plejehjem ➤ Små erhverv ➤ Golfbane ➤ Stor folkeskole med tilhørende hal ➤ Svømmehal ➤ En kirke ➤ Kommunal genoptræningscenter ➤ Den klassiske hal ➤ Et bibliotek ➤ Mindre kommercielt centrum

Aktører, som påvirker eller kan påvirkes af idræts-initiativet

Tabel 1: Indbyggertal

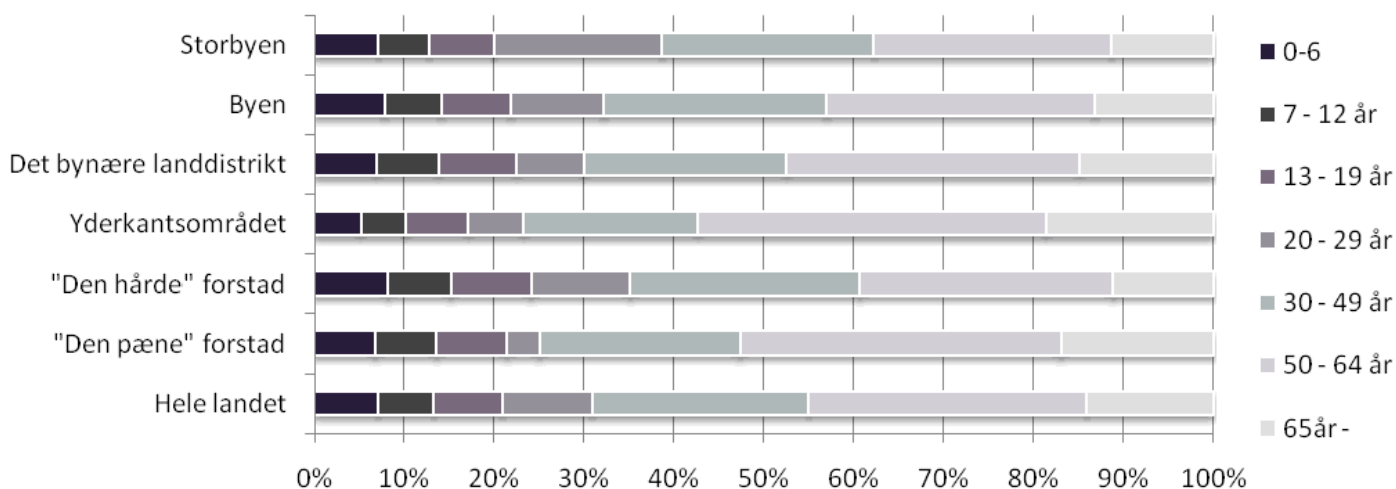
	Indbyggertal
Yderkantsområdet	0 – 4999
Det bynære landområde	5000 - 20.000
Den "hårde" forstad	5.000-24.999
Den "pæne" forstad	5.000 – 24.999
Byen	25.000-79.999
Storbyen	80.000 -
Hele landet	5,5 mio.

(Kilde: Danmarksstatistik)

Af tabel 1 fremgår "indbygger tallene" af de seks forskellige områder. Intervallerne skal give en indikation af størrelsesforholdene og er derfor interval inddelt, da de skal forstås som typologier.

Tabel 2: Aldersfordelingen i områderne

Aldersfordeling

Tabel 2 (Kilde: Danmarksstatistik)

Oversigt over idrætsudøveres livsfaser

Livsfase	Udfordringer	Kendetegn
Børn	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Er afhængig af deres omgivelser ift. transport og lign. ➤ De mindst idrætsaktive i denne alder forbliver (hovedsagligt) relativt inaktive i deres videre liv. ➤ Krav til idrætsudfoldelse: skal være sjovt, trygt og sammen med vennerne. 	<p>98 procent har dyrket mindst én aktivitet regelmæssigt inden for det seneste år.</p> <p>Generelt er foreningsidrætten den mest dominerende organiseringsform blandt børn og unge op til 15 år. 90 procent af samtlige aktiviteter er inden for det seneste år blevet dyrket som medlem af en idrætsforening. De klassiske idrætsgrene fodbold, svømning og gymnastik dyrkes mest.</p>
Teenagere	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Er under en frigørelsesproces, som medfører opbrud med det organiserede og prioritering af mere "rene sociale aktiviteter". ➤ Få specialiserer sig meget indenfor særlige idrætsgrene, mens mange falder fra. 	<p>De inaktive børn og unge angiver som primære årsager til ikke at dyrke regelmæssig sport eller motion, at de bruger tid på venner, har andre fritidsinteresser, eller at de ikke gider dyrke sport eller motion. Piger svarer desuden i stort omfang, at de mangler nogen at følges med.</p> <p>Der er særligt aktivitetsnedgang fra de 16-19 årige</p>
Voksne "Den frie I- fase"	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Endnu større opbrud end teenageårene. ➤ Arbejdsliv og andre interesser tager opmærksomheden. ➤ Største udfordring er at skabe økonomiske tilgængelige tilbud som giver fleksible mulighed for samvær og motiverende netværk . 	<p>Der er en tendens til en polarisering mellem at være meget aktiv og meget inaktiv, jo ældre de unge bliver. Denne gruppe er således kendetegnet ved et enten-eller forhold ift. dens idrætsudfoldelse.</p>
Voksne "forældre"	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Generel oplevelse af pres fra omverdenen (børn, arbejde, etc.), som påvirker aktivitetsniveauet negativt. ➤ I praksis bliver forældre presset til at vælger mellem deres egen og deres børns idrætsaktivitet. ➤ Grundlæggende matcher indretningen af den typiske idrætshal ikke mønstrene i de voksnes idrætsdeltagelse. 	<p>56 procent voksne dyrker regelmæssig sport eller motion. Den mindst aktive aldersgruppe er 30-39 år, hvor 47 procent dyrker regelmæssig sport eller motion. Den primære årsag til, at nogle voksne ikke dyrker regelmæssig sport eller motion skal findes i manglende tid, som i stedet går med arbejde og familie.</p>

<p>Midaldrende "den frie II- fase"</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Øget aktivitetsniveau grundet tid til selvrealisering og et øget fokus på en funktionel krop. ➤ Problemer med at fastholde brugere/udøvere efter skade eller igangsætte nye brugere med dårlig grundform. 	<p>Naturen betyder meget for 81 %, når de dyrker sport eller motion.</p> <p>De midaldrende dyrker næsten lige så meget motion som de unge, men primært udenom foreningslivet.</p>
<p>Ældre</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Stort ønske om at indgå i aktiviteter. ➤ Meget afhængige af lokalområdets tilbud. ➤ General mangel på synlighed af de eksisterende tilbud. 	<p>Det er overvejende de ældste aldersgrupper, for hvem naturen har størst betydning.</p> <p>Denne gruppe dyrker fortrinsvis vandring, stavgang og lign..</p>

(Kilde: "Danskernes motions og sportsvaner 2007" og Sport og motion i danskernes hverdag, Maja Pilgaard, Idrættens analyse institut; "Idræt for alle", Breddeidrætsudvalgets rapport)